

Sihtasutuste kohta esitatav teave

Vastavalt riigivaraseaduse § 98 lõigetele 3 ja 5 ning rahandusministri 10.06.2022. a määruse nr 24 "Täpsemad nõuded riigi osaluse valitseja ning asutaja- ja liikmeõiguste teostaja seisukohtade ja teabe esitamisele" § 5 esitame teabe sihtasutustes asutajaõiguste teostamise kohta – Maaelu Edendamise SA, Eesti Maaelumuuseumid, SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur, SA Pokumaa.

1. MAAELU EDENDAMISE SIHTASUTUS

Seisukoht sihtasutuse eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

Asutajaõiguste teostaja hindab sihtasutuse tööd 2023. aastaks seatud eesmärkide saavutamisel heaks. Sihtasutuse tegevus vastab sihtasutuse põhikirjale, tegevuseesmärkidele, eelarvele ja kehtivatele kordadele.

Seisukoht sihtasutuse tegevuse jätkamise vajaduse kohta

Maaeluministeeriumi seisukoht on, et Maaelu Edendamise Sihtasutus on arvestatav tugiorganisatsioon maapiirkonnas tegutsevatele ettevõtjatele ning maaelualase teabe levitamise, kultuuritraditsioonide säilitamise ning avalikkuse teavitamise edendaja. Sihtasutus aitab oma tegevuse kaudu parandada elu- ja ettevõtluskeskkonda maapiirkonnas ning on tunnustamise kaudu tõstnud maaelualase teabe levikut. Linnastumise trendi juures on iga meede, kui see ka trendi otseselt muuta ei saa, kuid saab selle hoogu pidurdada, maaelu jätkusuutlikkust arvestades ülioluline. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on seisukohal, et sihtasutuse tegevuse jätkamine on väga vajalik ning ministeeriumi eesmärk ja ootus sihtasutusele on jätkuvalt parimal võimalikul moel maapiirkonnas elu- ja ettevõtluskeskkonna parandamisele kaasa aitamine.

Erikontrollid

Ajavahemikul eelmise majandusaasta algusest kuni teabe esitamise kuupäevani ei ole sihtasutuses erikontrolle teostatud.

2. EESTI MAAELUMUUSEUMID SA

Seisukoht sihtasutuse eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

2023. aastal täitis sihtasutus asutaja seatud eesmärged olemasolevas majanduskeskkonnas üsna edukalt. Sihtasutus on sihikindlalt järginud talle asutamisel seatud eesmärged, mh hobumajanduse propageerimise, samuti ohustatud ning Eesti ja tori tõugu hobuste kasvatamise ja aretamise vaates. Olulisemad teemad 2023. aastal olid Tori hobumajanduse keskuse investeeringud, Ülenurme uute püsiekspositsioonide ettevalmistamise käivitamine, põuasest

suvest tingitud raskuste ületamine ning keerulised kohtuvaidlused RTK¹-ga, millest muuseum väljus enamuses võitjana. Toimunud on väga palju sisukaid üritusi ja ettevõtmisi. Valdavalt võib eesmärkide täitmist hinnata tasemel väga hea.

Asutajaõiguste teostaja on järginud talle seadustes sätestatud kohustusi ja õigusi. Eesmärkide edukaks saavutamiseks on asutajaõiguste teostaja ootus, et sihtasutus jätkaks Ülenurmes asuva Eesti Põllumajandusmuuseumi püsiekspositsioonide uuendamisega ning rahastusallikate otsimisega investeringute realiseerimiseks. Oluline on lahendada THK² muuseumi personaliprobleem. Samuti kasvatada omatulu proportsionaalset osakaalu kogutuludest ja jätkuvalt valitseda sihtasutusele üle antud riigivara heaperemehelikult.

Seisukoht sihtasutuse tegevuse jätkamise vajaduse kohta

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi seisukohalt on sihtasutusel oluline roll kestliku loomapidamise ja keskkonnahoidliku toidutootmise põhimõtete kinnistamisel ühiskonnas ning maaelu ja maa kultuuripärandi väärtustamisel. Eesti Maaelumuuseumid SA on hinnatud maakultuuripärandi kompetentsi- ja hariduskeskus. Ühiskonna jaoks oluliste missiooniliste eesmärkide täitmiseks on asutajaõiguste teostaja seisukohalt SA Eesti Maaelumuuseumid tegevuse jätkamine väga vajalik.

Erikontrollid

Ajavahemikul eelmise majandusaasta algusest kuni teabe esitamise kuupäevani ei ole sihtasutuses erikontrolle teostatud.

3. IDA-VIRU INVESTEERINGUTE AGENTUUR SA

Seisukoht sihtasutuse eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

2023. aastal täitis sihtasutus asutajate seatud eesmärgid muutunud majanduskeskkonnas vastavalt võimalustele. Sihtasutus on järginud talle põhikirjaga seatud eesmärgid ja püüdnud majanduskeskkonna muutustele läheneda paindlikult. Valdavalt võib eesmärkide täitmist hinnata pigem tasemel hea. Kui ka eesmärgid ei olnud täidetud, on sihikindlalt liigutud eesmärkide täitmise suunas.

Asutajaõiguste teostaja on püüdnud järgida talle seadustes sätestatud kohustusi ja õigusi. Liialt viibis Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi esindaja määramine nõukogusse. Hinnang sihtasutuse juhatuse tegevusele on senise vähese olemasoleva info ja kogemuse põhjal hea. Hinnang asutajate koostööle senise kogemuse baasilt on parimal juhul rahuldav. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on seisukohal, et asutajate vaheline suhtlemine peab muutuma sihtasutuse huvides produktiivsemaks ja avatumaks. Oluline on jätkata muutunud majanduskeskkonnas uuendatud sihtide poole püüdlemist ja partnerite otsimist ning sihtasutusele üle antud riigivara heaperemehelikku valitsemist.

Seisukoht sihtasutuse tegevuse jätkamise vajaduse kohta

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium võtab endale seisukoha kujundamiseks rohkem aega. Riigi poolt on asutajaõigusi teostatud vähem kui 11 kuud ning ministeeriumi esindaja saime nõukogusse alles alates 2024. a veebruarist (probleemid põhikirja muutmisega, põhikirjas toodud ministeeriumide vaheline kohtade jaotus jms). Seisukoha praeguses asutajate koosseisus (liikmekohtade jaotuse juures) riigi asutajaõiguste teostamise jätkamise vajaduse kohta esitame hiljemalt järgneva aruande perioodil. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi praegune seisukoht on, et nõukogu liikmekoha peab saama ka endine riigi asutajaõiguste teostaja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Samuti ei tohiks nõukogust välja jääda Kliimaministeerium (energeetika, keskkonna jms olulised valdkonnad). Seega nõukogu liikmete arvu tuleb tõsta 7-lt 8-le. Seisukoht, et teised asutajad (KOV-d) peavad säilitama enamuse, riigi panust arvesse võttes, riigi asutajaõiguste teostaja esindajate seisukohalt ei päde.

Sihtasutuse enda tegevus omab piirkondlikus arengus ja kohaliku potentsiaali ärakasutamisel

---

¹ Riigi Tugiteenuste Keskusega

² Tori hobumajanduse keskuse

ja suurendamisel arvestatavat mõju - sihtasutuse tegevuse jätkamist peame oluliseks ja vajalikuks.

Erikontrollid

Ajavahemikul eelmise majandusaasta algusest kuni teabe esitamise kuupäevani ei ole sihtasutuses erikontrolle teostatud.

4. POKUMAA SA

Seisukoht sihtasutuse eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

2023. aastal täitis sihtasutus asutajate seatud eesmärke muutunud majanduskeskkonnas võimaluste kohaselt ja tulemused on aastaga pigem paranenud. Sihtasutus suutis 2023. aastaks kavandatud tegevused teostada. Positiivseim tulemus on külastajate arvu ja ettevõtlusest saadud tulu suurenemine võrreldes 2022. aastaga. Sihtasutus on järginud talle põhikirjaga seatud eesmärke ja halvenenud majanduskeskkonnas püüdnud panustada sihtasutuse tegevuse jätkamise huvides. Valdavalt võib eesmärkide täitmist olemasolevate võimaluste juures hinnata tasemel hea.

Oluline on võimalusel taas kultuurisündmuste mahu suurendamine, samuti sihtasutuse jätkamiseks visiooni kujundamine ja sihtasutusele üle antud riigivara heaperemehelik valitsemine.

Seisukoht sihtasutuse tegevuse jätkamise vajaduse kohta

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium võtab endale seisukoha kujundamiseks rohkem aega. Riigi poolt on asutajaõigusi teostatud vähem kui 11 kuud. Sihtasutuse tegevus on tänuväärne kultuuripärandi säilitamisel ja selle tutvustamisel ühiskonnale. Samas oleme seisukohal, et sihtasutus vajab tegevuse jätkamiseks muutusi. Samuti ei pea me sihtasutuse jätkamist Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi all sihtasutuse huve silmas pidades kõige paremaks lahenduseks. Tuleb laiendada arutelu, kas sihtasutuse huvides võiks asutajaõigusi teostada Kultuuriministeerium (pärandi säilitamine) või pigem isegi Kliimaministeerium (keskkonnahoid, loodusprogrammid) ja hinnata laiemalt asutajate koosseisu muutmise vajadust. Nii eelmise riigi asutajaõiguste teostaja Rahandusministeeriumi (aluseks RAM-i 2022. a aruanne) kui Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi seisukohalt on vaja muutusi ja seda nii asutajaõiguste teostajate kui sihtasutuse vaates. Ilma lisainvesteeringuteta pole sihtasutuse areng ja eesmärkide täitmine jätkusuutlik. Asukoht on potentsiaaliga ja oluline oleks langetada otsus, mis tagaks juba loodud väärtuse säilimise ja ka edasiarendamise.

Erikontrollid

Ajavahemikul eelmise majandusaasta algusest kuni teabe esitamise kuupäevani ei ole sihtasutuses erikontrolle teostatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Piret Hartman

Regionaalminister

Kaja Treufeldt

625 6274 kaja.treufeldt@agri.ee